

۵۰

گنجینه

گزیده بیانات آیت الله عابدینی

در خطبه‌های نماز جمعه

۸ مرداد ماه ۱۴۰۰

سازمان مجامع فزونی

خطبه اول

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ
وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ
إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.

دو مسئولیت مؤمنان:

رعایت تقوای الهی و همراهی با صادقان

قَالَ اللَّهُ الْحَكِيمُ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الصَّادِقِينَ﴾^۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دو مسئولیت سنگین
به عهده شماست: یکی اینکه بکوشید همواره با تقوا
باشید و خودتان را با خدا هماهنگ کنید. با تقوا

نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده
بیانات ائمه جمعه قزوین در
خطبه‌های نماز جمعه، هر هفته به
صورت الکترونیکی از طریق شبکه
های اجتماعی ستاد نماز جمعه
منتشر می‌گردد.
لازم به ذکر است متن بیانات ائمه
محترم جمعه، با حذف و اضافات و
ویرایش همراه است و سعی شده
است جهت مطالعه و بهره جویی
هرچه بهتر مخاطبین گرامی،
اهم محورها ارائه گردد.

۱. ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا پروا کنید و با صادقان باشید [صادقانی که کامل‌ترینشان پیامبران و اهل بیت رسول

بزرگوار اسلام هستند] (توبه: ۱۱۹).

باشید یعنی به عهد و پیمانهای که با خدا دارید، پایبند باشید. با خدا عهد و پیمان عبادت دارید. عهد و پیمان دارید که فقط خدا را رب و آفریدگارتان ببینید، همه منافعتان را فقط از خدا انتظار داشته باشید و بدانید که فقط خداست که هر ضرری را از سر شما برمیدارد. عهد و پیمان دارید که از حرامهای خدا دوری کنید و به واجبات الهی عمل کنید. پس مسئولیت اول، تقوای الهی بود با این توصیف.

[مسئولیت] دوم: ﴿...وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ با صادقین همراه باشید؛ یعنی با پیغمبران همراه باشید، با امامان معصوم همراه شوید و با اولیای الهی حرکت کنید. یعنی امت باشید، امامتان را ببینید و با امامتان هماهنگ شوید. در مقابل دشمنانتان صفآرایی کنید. در میان خودتان دوستی و محبت و مهربانی، و در مقابله با دشمنان رزم جدی و عزم برای مقابله با آنها [داشته باشید]. عید بزرگ سعید غدیر، که هنوز در فضای معطر این حادثه بزرگ و موهبت عظیم الهی زندگی میکنیم، یعنی هماهنگی با امام مسلمین، ﴿...وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ و با علی و اولاد

علی همراه و هماهنگ شدن.

ائمه؛ مصداق نور الهی

در این خصوص بیان نورانی و حدیث شریفی از حضرت امام باقر علیه السلام هست:

أَبِي خَالِدٍ الْكَابِلِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا فَقَالَ يَا أَبَا خَالِدٍ النَّوْرُ وَاللَّهُ الْأَئِمَّةُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ وَاللَّهُ نُورُ اللَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ وَهُمْ وَاللَّهُ نُورُ اللَّهِ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ يَا أَبَا خَالِدٍ لِنُورِ الْأِمَامِ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ أَنْوَرُ مِنْ الشَّمْسِ الْمُضِيئَةِ بِالنَّهَارِ وَهُمْ وَاللَّهُ يُنَوِّرُونَ قُلُوبَ الْمُؤْمِنِينَ وَيَحْجُبُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ نُورَهُمْ عَمَّنْ يَشَاءُ فَتُظْلِمُ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ يَا أَبَا خَالِدٍ لَا يُحِبُّنَا عَبْدٌ وَيَتَوَلَّانَا حَتَّى يُظَهِّرَ اللَّهُ قَلْبَهُ وَلَا يُظَهِّرُ اللَّهُ قَلْبَ عَبْدٍ حَتَّى يُسَلِّمَ لَنَا وَيَكُونَ سَلْمًا لَنَا فَإِذَا كَانَ سَلْمًا لَنَا سَلَّمَهُ اللَّهُ مِنْ شَدِيدِ الْحِسَابِ

وَأَمَّنَهُ مِنْ فَرْعِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ الْأَكْبَرِ.

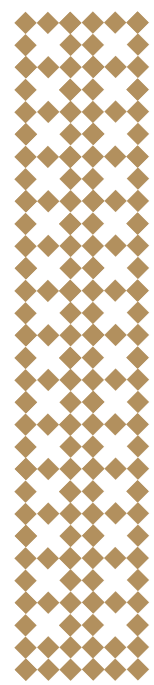
شخصی به نام ابو خالد کابلی میگوید از امام باقر علیه السلام سؤال کردم اینکه خدا فرموده است: ﴿فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾^۲ یعنی چه. ابو خالد از امام باقر علیه السلام سؤال میکند و میگوید من میدانم که باید به خدا ایمان داشته باشم. میدانم که باید به رسول خدا صلی الله علیه وآله هم ایمان داشته باشم؛ اما این آیه [مورد] سومی هم از ما خواسته و گفته است به نوری که با پیغمبر صلی الله علیه وآله نازل کرده‌ام هم باید ایمان داشته باشید. ابو خالد میگوید این نور چیست. من به خدا ایمان دارم. به رسول خدا صلی الله علیه وآله هم ایمان دارم؛ حالا نوری که خدا گفته است باید به این هم ایمان داشته باشید، یعنی چه. امام میفرماید ابو خالد! به

۱ . محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۱، به تصحیح محمد آخوندی و علی اکبر غفاری، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵، ص ۱۹۴؛ ترجمه: ابو خالد کابلی گوید از امام باقر (ع) تفسیر این قول خدای عز و جل را پرسیدم: به خدا و رسولش و نوری که فرستاده‌ایم ایمان آورید (آیه ۸ سوره تغابن). فرمود ای ابو خالد، به خدا سوگند که مقصود از نور، ائمه از آل محمد صلی الله علیه وآله تا روز قیامت هستند. به خدا که ایشان همان نور خدا هستند که فرو فرستاده است. به خدا که ایشان نور خدا در آسمان‌ها و زمین هستند. به خدا ای ابو خالد، نور امام در دل مؤمنین از نور خورشید تابان در روز، روشن تر است. به خدا که ائمه دل‌های مؤمنین را منور می‌سازند. خدا نور ایشان را از هر کس خواهد پنهان دارد؛ پس دل آن‌ها تاریک می‌شود. به خدا ای ابو خالد، بنده‌ای ما را دوست نخواهد داشت و از ما پیروی نخواهد کرد مگر اینکه خدا قلبش را پاکیزه کرده باشد و خدا قلب بنده‌ای را پاکیزه نمی‌کند تا اینکه با ما خالص شده باشد و آشتی کرده باشد (یک رنگ و سازگار شده باشد). وقتی با ما سازش کند، خدا او را از حساب سخت سالم نگاه می‌دارد و از هراس بزرگ روز قیامت ایمن می‌سازد.
۲ . پس به خدا و پیامبرش و نوری که نازل کردیم، ایمان آورید. خدا به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است (تغابن: ۸).

خدا سوگند نور، ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ تا روز قیامت هستند. پس مؤمن به خدا و رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ایمان دارد و تا قیامت پای کار ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ حاضر است و به آنها هم اعتقاد دارد. فرمود ابو خالد! به خدا سوگند ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ همان نور خدا هستند که در زمین تَلَأُوْ و درخشندگی پیدا کرده‌اند. ابو خالد! به خدا سوگند ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ نور خدا در آسمانها و زمین هستند؛ یعنی خورشید به نور ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ می‌چرخد و کهکشانها، آسمانها و همه عالم هستی به برکت ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ برپا و فعال است. ابو خالد! به خدا سوگند نور ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ در دل‌های مردمی که ایمان آورده‌اند از خورشید درخشان در روز روشنتر است؛ یعنی مؤمن با نور اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ زندگی میکند. ابو خالد! چنین نیست که فقط نور ائمه به دل مؤمنین بتابد. وقتی که نور ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ به دل مؤمنین می‌تابد، به‌مرور خود دل‌های مؤمنین هم نورانی میشود؛ یعنی شعله نورانی ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ در دل هر مؤمنی هم شعله‌ور میشود و مؤمنین این را احساس میکنند. از آنطرف خدای متعال از دل‌های آنهایی که لیاقت ندارند و دل‌هایشان به حرام آلوده است، نور ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ را منع میکند. نور ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ به دل آدم‌های بد نمی‌

تابد. خدا دل‌های آنها را تاریک نگه میدارد. یعنی آنها لیاقت ندارند که نور ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ دل آنها را روشن کند. کسی که ظلم میکند، حرام می‌خورد، به بندگی خدا پایبند نیست و اهل نفاق، دورویی و شرک است، خدا نمیگذارد که نور ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بر دل چنین کسی بتابد.

محبت ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ؛ مایه ایمنی انسان از عذاب قیامت

بعد فرمود ابو خالد! هیچکس نمیتواند ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ را دوست داشته باشد، در مقابل آنها تسلیم باشد و با آنها همراه باشد؛ الا اینکه خدا دل او را پاک کند. یعنی مشرک، گنه‌کار و ظالم نباشد و اگر هم گناه کرده است، با استغفار دلش را تطهیر کند تا لیاقت پیدا کند نور اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بر دل او بتابد. بعد فرمود اگر آدمی با ما همراه و هماهنگ شود، خدا او را از عذاب سخت روز قیامت سالم نگه میدارد و از جزع و فزع و ترس و هراس روز قیامت کبرا در امان قرار میدهد. این حدیث میتواند بسیار ارزشمند، تأثیرگذار و تربیت‌کننده همه ما مؤمنین باشد. از خدای متعال

میخواهیم که [توانایی] درک این معارف نورانی را داشته باشیم.

مفهوم «حسنه» و «سیئه» در کلام اهل بیت علیهم السلام

امام باقر علیه السلام فرمود مؤمن از فزع و خطرات روز قیامت در امان قرار میگیرد. در سوره نمل فرمود:

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعِ يَوْمِئِذٍ آمِنُونَ﴾^۱

هرکسی بتواند «حسنه» با خودش به قیامت ببرد، از فزع روز قیامت در امان است. این آیه قرآن است. یا فرمود:

﴿لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾^۲

[در] روز قیامت ترس و هراس خطرناک روز قیامت عدهای را ناراحت نمیکند و در ترس و وحشت قرار

۱ . آنان که کارهای خیر و نیک [به آخرت] بیاورند، پاداشی بهتر از آن دارند، و آنان در آن روز از هول و هراسی بزرگ ایمن اند (نمل: ۸۹).
۲ . [در آن روز] آن بزرگترین ترس و واهمه آنان را اندوهگین نمی‌کند و فرشتگان [با درود و سلام] به استقبالشان آیند [و گویند:] این است روز شما که شما را به آن وعده می‌دادند (انبیاء: ۱۰۳).

نمیگیرند. ببینیم اینها چه کسانی هستند که در امان هستند و در خطر قرار نمیگیرند. امام باقر علیه السلام این را هم در حدیثی فرمودند:

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: دَخَلَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيُّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَلَا أَخْبِرُكَ بِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعِ يَوْمِئِذٍ، آمِنُونَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾^۱. قَالَ بَلَى يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ جُعِلَتْ فِدَاكَ فَقَالَ الْحَسَنَةُ مَعْرِفَةُ الْوَلَايَةِ وَحُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَالسَّيِّئَةُ انْكَارُ الْوَلَايَةِ وَبُغْضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ ثُمَّ قَرَأَ عَلَيْهِ هَذِهِ الْآيَةَ^۲.

کسی خدمت امیرالمؤمنین علیه السلام وارد شد. حضرت به او فرمود میخواهی به تو خبر بدهم که ﴿مَنْ جَاءَ

۱ . آنان که کارهای خیر و نیک [به آخرت] بیاورند، پاداشی بهتر از آن دارند و آنان در آن روز از هول و هراسی بزرگ ایمن اند و آنان که کارهای بد و زشت بیاورند، بهرو در آتش افکنده می‌شوند: [و به آنان گویند:] آیا جز آنچه انجام دادید پاداشتان داده‌اند؟ (نمل: ۸۹ و ۹۰).
۲ . محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۱، به تصحیح محمد آخوندی و علی اکبر غفاری، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳، ص ۱۸۵؛ ترجمه: امام باقر علیه السلام فرمود ابو عبدالله جدلی نزد امیرالمؤمنین علیه السلام رفت. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود ای ابو عبدالله! تو را از تفسیر این قول خدای عز و جل آگاه سازم؟: آنان که کارهای خیر و نیک [به آخرت] بیاورند، پاداشی بهتر از آن دارند و آنان در آن روز از هول و هراسی بزرگ ایمن اند و آنان که کارهای بد و زشت بیاورند، بهرو در آتش افکنده می‌شوند: [و به آنان گویند:] آیا جز آنچه انجام دادید پاداشتان داده‌اند؟ گفت آری یا امیرالمؤمنین! قربانت گردم. فرمود «حسنه» معرفت، ولایت و دوستی ما اهل بیت و «سیئه» بغض و انکار ولایت ماست. سپس این آیه را برای او خواند.

بِالْحَسَنَةِ...﴾ یعنی چه کسانی. آن آدم عرض کرد بلی یا
أمیرالمؤمنین! از خدا میخواهم که شما این حقیقت
را برای من بیان کنید. حضرت فرمود آن حسنهای
که با خودمان به قیامت ببریم این است که ولایت
را بشناسیم، بفهمیم رسول گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ در
غدیرخم از ما چه چیزی را طلب کرده است و محبت
اهل بیت السَّلَامُ عَلَيْهِمُ در جانمان ما را به بیقراری بکشاند.
این میشود در امانبودن از خطر روز قیامت.

بعد اینکه قرآن فرموده است: ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ...﴾
حضرت فرمود «(سیئه)» هم به معنای انکار ولایت
است. اگر ولایت را انکار کنیم، نمازمان هم نماز
نیست و روزه ما هم روزه نیست. این همه میگوییم
برای کارهای خوب خرج کردیم. اینها اگر بر اساس
ولایت باشد، معنا پیدا میکند. «(سیئه)» بغض اهل
بیت السَّلَامُ عَلَيْهِمُ و انکار ولایت است. این مطلب را در خطبه
اول عرض کردم تا قدر غدیرخم و ولایت اهل بیت
را خوب بدانیم و همواره خودمان را محتاج انوار
درخشان اهل بیت عصمت و طهارت السَّلَامُ عَلَيْهِمُ دانسته
باشیم.

پروردگارا ما را با ولایت اهل بیت السَّلَامُ عَلَيْهِمُ زنده بدار، با
ولایت اهل بیت بمیران و با ولایت اهل بیت السَّلَامُ عَلَيْهِمُ
محشور فرما.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾
فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى عَلِيٍّ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بَاقِرِ عِلْمِ بَعْدِ النَّبِيِّ وَعَلَى جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ صَادِقِ آلِ پِيغمبر وَعَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ أَمَامِ كَازِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرضا المرتضى وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ التَّقِيِّ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ النقي وَعَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ العسكري وَعَلَى الْحِجَّةِ الْقَائِمِ الْمُنْتَظَرِ الْمَهْدِيِّ صَلَوَاتِ اللَّهِ وَسَلَامِهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.

أَوْصِيكُمْ عِبَادَ اللَّهِ بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ.

تبریک به مناسبت عید غدیر

از خدای متعال توفیق رسیدن به معرفت در باب تقوا، فهم تقوا، عمل به تقوا و همراهی و هماهنگی با پیشوایان تقوا، صادقان در کلام خدا و کتاب خدا، انبیای الهی، ائمه هدا و اولیای الهی عليهم السلام را ملتمسانه درخواست میکنیم.

در باب ولایت و امامت امیرالمؤمنین عليه السلام و عید سعید غدیر هم اینگونه شکر و حمد و سپاس خدا را به جای میآوریم: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَأَوْلَادِهِ الْمَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ.» از همه اقشار مردمان در استان قزوین و شهر قزوین تشکر میکنیم؛ به خاطر اینکه با رعایت پروتکلها، جشنهای مربوط به غدیر خم را به جای آوردید. مواردی را بنده شاهد بودیم. الحمد لله با [وجود] این محدودیتها اتفاقات خوبی افتاد. غیر از جشنها، مردم استان و شهر ما به سیره امیرالمؤمنین عليه السلام در رسیدگی به مستمندان تمسک کردند و الحمد لله اطعامی که امسال در استان و شهر

ما اتفاق افتاد، خیلی جدیتر از پارسال بود. پارسال [هم] جدیتر از سال قبل از آن بود. این نشان میدهد که هر سال مردم خودشان را آماده میکنند که بیشتر از گذشته پای کار امیرالمؤمنین علیه السلام و منویات امیرالمؤمنین علیه السلام باشند. این هم جای سپاسگزاری دارد. خدا امسال به این مردم توفیق داد. از خدا توفیق بیشتر را درخواست میکنیم.

تبریک به مناسبت ولادت امام موسی کاظم علیه السلام

ولادت حضرت امام موسی کاظم علیه السلام را تبریک عرض میکنم. این تبریک را هم با حدیثی نورانی از آن حضرت تقدیم حضور شما میکنم. خیلی وقتها هست که [وقتی] بنده پای منبری نشسته ام، بنده خدایی که سخنرانی میکند، حدیثی میگوید. من هم این حدیث را میشنوم و لذت هم میبرم؛ اما بعد از منبر اگر کسی از من سؤال کند آقا بالای منبر چه گفت و حدیثی که گفت چه بود، اظهار میکنم یادم نیست و حواسم نیست که آقا چه گفت. پس معلوم میشود [وقتی] چیزی را میشنویم، دو تا کار باید بکنیم: یکی [اینکه] خوب بشنویم و دوم به خودمان تلقین کنیم که در ذهنمان بماند. این هم کاری است [که باید انجام دهیم تا] در ذهنمان ثبت شود. خواهش من این است این حدیث را که بسیار در زندگی ما به درد میخورد و چهار کلمه هم هست، طوری به ذهنمان بسپاریم که بتوانیم برای دیگران هم بیان کنیم. این تقاضا را از

شما میکنم. ببینیم این حدیث شریف امام کاظم علیه السلام چیست:

طبقات علم بشر در کلام امام موسی کاظم علیه السلام

حضرت فرمودند:

قَالَ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: وَجَدْتُ عِلْمَ النَّاسِ فِي أَرْبَعٍ: أَوَّلُهَا: أَنْ تَعْرِفَ رَبَّكَ. وَالثَّانِيَةُ: أَنْ تَعْرِفَ مَا صَنَعَ بِكَ مِنَ النِّعَمِ. وَالثَّلَاثَةُ: أَنْ تَعْرِفَ مَا أَرَادَ مِنْكَ. وَالرَّابِعَةُ: أَنْ تَعْرِفَ مَا يُخْرِجُكَ مِنْ دُنْيِكَ.^۱

علم و دانش و دانایی ما مردم در چهار بخش قرار میگیرد. هرچه که من و شما میدانیم و آنچه به درد میخورد، در چهار بخش است:

اولین آنها این است که به آفریدگارت معرفت پیدا کنی و همین طوری نگویی خدایی هست. شهود پیدا کنی و خدای متعال را درک کنی. این باور در دلت

۱ . حسین بن محمد بن حسن الحلوانی، نزهة الناظر و تنبيه الخاطر، ج ۱، قم: مدرسة الامام المهدي، ۱۴۰۸، ص ۱۲۱: علم مردم را در چهار موضوع دانستم: ۱. پروردگارت را بشناسی؛ ۲. بدانی با تو چه کرده؛ ۳. بدانی از تو چه خواسته و ۴. بدانی چه چیز تو را از دینت بیرون می‌برد.

قرص و محکم باشد و خدشه ناپذیر شود. این هم کار و فکر میبرد. فکر و ذکر آدم را به این باور میرساند. آدمی که اهل ذکر باشد، آیات قرآن را با دقت مرور کند و بخواهد نماز خودش را بفهمد، میشود [آدم] علاقهمند به ذکر. او کمک آن معرفت را پیدا میکند و به خدا یقین [پیدا] میکند. پس بخشی از علم و دانش ما این است که پروردگاران را خوب بشناسیم.

دوم: مؤمن باید بشناسد و بفهمد که خدای متعال چه نعمتهایی و چقدر نعمت به بشر ارزانی داشته است. آنقدر این نعمت‌ها فراوان هستند که خدای متعال فرمود اگر همه مردم جمع شوند و به پا خیزند و نعمتهای خدا را بشمارند، نمی‌توانند از عهده شمارش آن به درآیند:

﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ﴾^۱

نعمتهای خدا اینقدر وسیع است! خدا میگوید این نعمتها را بین و بدان که اینها نعمت خدا هستند.

۱ . اگر نعمت‌های خدا را شماره کنید، هرگز نمی‌توانید آن‌ها را به شمار آورید؛ یقیناً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است (نحل: ۱۸).

قدر نعمتهای خدا را بدان. اگر قدر آنها را بدانید، شکر میکنید و اگر شکر کنید، خدا شخصیت شما را پرورش میدهد و نعمتهای شما را هم زیاد میکند:

﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ^ط وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾^۱.

این شناخت نعمتها [بود]. اگر نعمتها را بشناسی، ریزودرشت نعمتها را هم متوجه میشوی. همه نعمتها یک جور نیستند. نان، آب و اکسیژن نعمت خداست. پدر و مادر مؤمن و اولاد صالح نعمت خدا هستند. اینکه اهل نماز هستیم، نعمت خداست. هرچه بشمارید هست؛ اما خدای متعال این نعمتها را طبقه‌بندی کرد و به ما نشان داد که نعمت ولایت اساس همه نعمتهاست. اگر نعمت ولایت را برداریم، نعمتهای دیگر نعمت و گرفتاری میشوند. اگر نعمت ولایت را برداریم، نماز و روزه هم دیگر ارزش ندارد. همه اینها با ولایت قیمت پیدا میکنند. انفاق، عبادت و حج، همه با ولایت معنا پیدا میکنند. پس باید

۱. و [نیز یاد کنید] هنگامی را که پروردگارتان اعلام کرد که اگر سپاسگزاری کنید، قطعاً [نعمت] خود را بر شما می‌افزایم، و اگر ناسپاسی کنید، بی‌تردید عذابم سخت است (ابراهیم: ۷).

قدر نعمت ولایت را بدانیم و بدانیم هرچه نعمت داریم ریشه و اساس آنها ولایت است. ولایت مثل عدد است و همه نعمتها مثل صفر هستند. اگر یک عالم صفر داشته باشیم، هیچ ارزشی ندارد؛ اما اگر این عدد ولایت کنار صفر قرار بگیرد، همه آن صفرها عدد بسیار بزرگی را به وجود می‌آورند. پس فرمود نعمتهایتان را بشناسید و به طبقه بندی آن هم توجه کنید.

سوم: مؤمن باید بفهمد خدا برای چه او را آفریده است. آفریده است که فقط بخورد و بخوابد و بعد هم عمرش تمام شود یا مقصدی در کار است؟ آن مقصد چیست؟:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾^۱.

خدا ما را برای عبادت و معرفت آفرید. برای این آفرید که نسبت به خدا، قیامت، قرآن کریم و انبیای عظام عليهم السلام به یقین برسیم. آیا به این یقین رسیده‌ایم و می‌رویم که به این یقین برسیم؟ این سومین چیزی

۱. جن و انس را جز برای اینکه مرا بپرستند نیافریدیم (ذاریات: ۵۶).

است که امام فرمودند.

چهارم: عمری از ما گذشته است. یکوقت زبان مان یا چشم مان گناه کرده است، ظلمی به کسی روا داشته‌ایم، لقمه حرامی خورده ایم، عبادتی از ما فوت شده است، پدر و مادر از ما رنجیده اند یا حقوق عائله و خانواده را رعایت نکرده ایم. اینها گناه هستند. فرمود چهارم هم این است که بفهمد چگونه باید خودش را از خطر و بدی گناهان نجات بدهد و اهل توبه و استغفار باشد. این چهار کلمه را از امام کاظم علیه السلام در میان بسیاری از کلمات نورانی آن حضرت به خاطر میسپاریم.

روز مباحله

مناسبت دیگر روز مباحله است. فرصت نیست که راجع به روز مباحله بیشتر توضیح بدهم. آیه ۶۱ سوره مبارک آل عمران این حقیقت نورانی را بیان کرده است:

﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنْ

الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾^۱

مسیحیانی از یمن خدمت رسول خدا آمدند که راجع به صداقت ادعای پیغمبری آن حضرت تحقیق کنند. وقتی صحبت کردند، حرف به جایی نرسید و صحبت‌های مجلس تمام نشد. قرار گذاشتند فردا به مباحله برخیزند. مباحله [یعنی] اینکه طرفین به بیابان بروند و به خدا بگویند خدایا، ما هرچه گفتیم و شنیدیم نتیجه نشد. کسی که ناحق است و اصرار بر ناحقی خودش دارد، خدایا! تو بلایی نازل کن که این ناحق از میان برود. مباحله ابزاری است که الان هم میتوانیم در مقابل دشمنان از آن استفاده کنیم؛ اما میخواهم بگویم جاهلیت مدرن امروز هنوز به بلوغ مباحله نرسیده است؛ یعنی هنوز آنقدر فهم پیدا نکرده است که مثل آن مسیحیان یمنی بتواند بفهمد مباحله چیست. اگر روزی بفهمند، ما حاضریم

۱. پس هرکه با تو درباره او [عیسی] پس از آنکه بر تو [به واسطه وحی، نسبت به احوال وی] علم و آگاهی آمد، مجادله و ستیز کند، بگو: بیایید ما پسرانمان را و شما پسرانمان را، ما زنانمان را و شما زنانمان را، ما نفوسمان را و شما نفوستان را دعوت کنیم و سپس یکدیگر را نفرین نماییم. پس لعنت خدا را بر دروغ‌گویان قرار دهیم.

با اینها هم همین شیوه را اعمال کنیم. مسیحیها رفتند تا فردا استراحت کنند. با هم مشورت کردند و گفتند ببینیم فردا چه اتفاقی میافتد. اگر پیغمبر بهت‌هایی آمد، ما هم در مباحله هم شرکت میکنیم و او را محکوم میکنیم؛ اما اگر طور دیگری آمد، حواسمان باید جمع باشد. وقتی فردا شد، دیدند رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ حرکت کرده است و صدیقه کبری، فاطمه زهرا السَّلَامُ عَلَيْهِم هم همراه ایشان است. امیرالمؤمنین السَّلَامُ عَلَيْهِم هم همراهی میکند و امام حسن و امام حسین السَّلَامُ عَلَيْهِم بر دوش و دست پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ [هستند]. این پنج نفر با شکوه و عظمت برای مباحله می‌آیند. آنها وقتی این صحنه را دیدند، گفتند این آدم راست میگوید. نگاه کنید! داروندارش را با خودش آورده است. بعد آیه نازل شد که علی السَّلَامُ عَلَيْهِ جان پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ است. ((نساء)) در آیه یعنی فاطمه زهرا السَّلَامُ عَلَيْهِم. امام حسن و امام حسین السَّلَامُ عَلَيْهِم همه چیز پیغمبر هستند. آنها اعتراف کردند که حق با شماست. این را هم به اجمال یادآوری کردم. همه شما الحمدلله این معارف را میدانید. برای جوانان مان عرض کردم که

یادمان بیاید اینها را بیشتر مطالعه کنیم.

سالگرد شهادت شیخ فضل الله نوری

در این ایام سالگرد شهادت شیخ فضل الله نوری را داریم. این شیخ مظلوم، مؤمن، زاهد، مجاهد و شجاع که در دفاع از دین در مقابل نقشه و نیرنگ انگلیس ایستاد. اینها ریشه‌های اعتبار مملکت و انقلاب اسلامی ما هستند. چقدر امام از این مرد بزرگ تجلیل میکند و میگوید تمام هم شیخ فضل الله نوری این بود که قانون ما اسلامی باشد. به خاطر اینکه این را میخواست و انگلیسی‌ها از این موضوع واهمه داشتند، زمینهای را فراهم کردند که این مرد بزرگ و فقیه عارف اعدام شود. جلوی چشم مسلمانها با نقشه انگلیس او را دار زدند و به شهادت رساندند. معلوم میشود اگر اجانب، اشرار و منافقین با حرکت و موضوعی مخالفت میکنند، [برای این است که منافعشان به خطر نیفتد]. چرا با مرحوم آیتالله کاشانی مخالفت کردند؟ چرا نتوانستند شهید مدرس را طاقت بیاورند و او را به شهادت رسانند؟

وقتی به هرکدام از اینها نگاه میکنیم، میبینیم منافع دشمن را از بین میبردند و استقلال، اقتدار و عظمت این مملکت را پاسداری میکردند. روح آنها با ارواح انبیاء محشور باشد.

سالگرد عملیاتهای والفجر و مرصاد

سالگرد عملیات والفجر و عملیات بسیار مهم مرصاد که [در آن] منافقین برای همیشه به نابودی کشیده شدند، در این ایام است. برای شهدای این دو عملیات از خدای متعال علو درجات [آرزو مندیم] و به رزمندگان این [دو] عملیات خدای تعالی عرض میکنیم. همین الان که صحبت میکنیم، عزیزانی هستند که در عملیات مرصاد و شاید هم در عملیات والفجر ۳ شرف حضور داشتند.

سالروز اقامه نماز جمعه تهران به فرمان امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ و به امامت آیت الله طالقانی

سالروز اقامه نماز جمعه تهران به فرمان امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ و به امامت مرحوم آیت الله طالقانی را گرامی میداریم.

حضور نیروهای داعش در عراق با کمک آمریکایی ها

نکته ای هم که میخواهم با توضیحات آن عرض کنم: خبر آن مشخص شد که آمریکایی ها همین دیروز پریروز با هواپیما یا هلیکوپتر در یکی از استانهای عراق نیروهای داعشی را پیاده کردند. قبلاً که اینهمه داعشی را در سوریه، عراق یا جاهای دیگر به کار گرفتند، چه غلطی کردند و چه چیزی گیر آنها آمد؟ حالا تلاش مذبوحانه میکنند. از اینکه آمریکاییها به عراق داعشی بیاورند، نه من واهمه دارم و نه شما. میدانیم که هیچ غلطی نمیتوانند بکنند. عراق محکمتر از آن است که این شیطنت ها روی آن تأثیر بگذارد. در گذشته هم اینها ثابت شده است. تعجب از آن کسانی است که داعشی ها را غیر آمریکایی میدانند و بدتر از آن، کسانی که خیال میکنند آمریکا آمده است با داعشیها بجنگد. این ساده لوحی و نفهمیدن صورت مسئله آدم را ناراحت میکند. حواسمان باید به این جمع باشد. این دروغگویی

آمریکا را خیلی‌ها باور می‌کنند. آنهایی که نسبت به مذاکرات خوشبینی داشتند، به همین مریضی دچار بودند. خدمت رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) رفتند. امام المسلمین با بصیرت و بینایی خودشان از اول فرمودند من هیچ اعتقاد و اعتمادی به این مذاکرات ندارم. چرا اینها حرف امام و رهبر را نفهمیدند و چرا اصرار داشتند و فتنه‌انگیزی کردند تا این مذاکرات ادامه پیدا کند؟ چه جوابی برای این مردم دارند که هشت سال پیشرفت کشور را کند کردند؟ نتوانستند جلوی آن را بگیرند. اگر میتوانستند می‌گرفتند؛ ولی باعث کندی پیشرفت کشور شدند. چه پاسخی دارند که هشت سال تلاش کردند اجانب را بر ما مسلط کنند؟ البته تیر آنها به سنگ خورد و رسوای عالم شدند و به این هدف شوم خودشان هم نرسیدند.

درس عبرتی برای نتیجه اعتماد به غرب؛ تنها دستاورد دولت یازدهم

بسیار متأسفیم برای رئیس جمهور (دیگر الحمدلله باید بگوییم سابق) که بعد از هشت سال، وقتی

رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) خواستند بگویند شما چه کار کردید، خلاصه کارتان این شد که فرمودند شما عبرت شدید برای اینکه مردم ببینند به آمریکا و غرب نمیتوان اعتماد کرد. یعنی هشت سال وقت خودتان را تلف کردید و نتیجه این شد. در این هشت سال اگر به این جوانان مؤمن، انقلابی و دانشمند تکیه میکردید، از امکانات داخلی استفاده میکردید، به مردم احترام می‌گذاشتید و می‌فهمیدید غربگدایی جز ننگ و رسوایی چیزی به بار نخواهد آورد، الان ما وضع خوبی داشتیم. حالا موقع رفتن این آدم است. همه خوشحال هستند که او میرود. می‌گویند من آرزوهای زیادی داشتم و نتوانستم آرزوهای خودم را محقق کنم. ما می‌گوییم الحمدلله که نتوانستی. اگر توانسته بودی، امروز دیگر نان هم گیر ما نمی‌آید. اگر آن آرزوهایی که تو میخواستی محقق میشد، نمیدانم سرنوشت ملت به کجا می‌انجامید. خدا به مردم رحم کرد که تو به آرزوهایت نرسیدی و مردم بسیار خوشحال هستند که از دست تو و نقشه‌هایت و ناهماهنگی تو با جامعه ایمانی و امام مسلمین آسوده شدند.

دعای پایانی

پروردگارا! به [حق] ولایت امیرالمؤمنین و اولاد امیرالمؤمنین عليهم السلام و به [حق] احساس، معنویت و عظمت رسول گرامی اسلام صلى الله عليه وآله در هنگامه معرفی مولى الموحدين عليه السلام، هر روز بر عزت، اقتدار و عظمت پیروان امامت و ولایت بیفزای؛

پروردگارا! به عزت امیرالمؤمنین عليه السلام نقشه های اهل نفاق و دشمنان بیرونی را نقش بر آب بگردان؛

پروردگارا! عزت و اقتدار رهبر فرزانه انقلاب را برای مسلمانان جهان و مستضعفان عالم مستدام بدار؛
دله ای اهل ایمان را روز به روز نسبت به یکدیگر مهربان تر قرار بده؛

